

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Peuteropvang Vesterhavet

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 5 oktober 2022

Samenvatting

De inspectie heeft op 5 september 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Vesterhavet.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Deze peuteropvang voorziening maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken.

Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden. In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op de peuteropvang en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers goed rekening houden met wat de peuters nodig hebben. Zij werken met een gestructureerd VE programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters volgen en stimuleren op het gebied van taal, rekenen, sociaal emotionele ontwikkeling en motoriek. Ze zetten gericht in op taalstimulering en woordenschatontwikkeling. Bovendien is er op de peuteropvang aandacht voor een uitnodigende inrichting van de ruimte en zien we visuele hulpmiddelen, speelhoeken en de bijbehorende ondersteunende materialen. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters spelenderwijs steeds weer nieuwe dingen kunnen uitproberen en leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met de peuters gaat en registreren dit zorgvuldig. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we warm en uitnodigend.

**Kinderopvangorganisatie: Stichting
kinderopvang Haarlemmermeer**

LRK-nummer: 606137336

Totaal aantal doelgroeppeuters: 4 (op
de onderzoeksdag)

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. Dit gebeurt volgens een zorgvuldige procedure. De lijnen met de basisschool zijn kort dankzij het feit dat de peuteropvang in de basisschool is ondergebracht. De onderlinge betrokkenheid en samenwerking tussen peuteropvang en basisschool worden van beide kanten gewaardeerd. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peuteropvang en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van de peuteropvang legt (via de houder) aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

De leiding van peuteropvang gaat na in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1-2 van de basisschool gaan en verantwoordt zich hierover. Het is wellicht ook goed om op locatieniveau na te gaan of de peuters zich naar verwachting ontwikkelen door deze concreet te maken aan de hand van doelen die de peuters geacht worden te beheersen op de diverse ontwikkelingsgebieden op het moment dat zij in de basisschool instromen.

Het programma dat de pedagogisch medewerkers hanteren beoogt ook om ouders te stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op de peuteropvang aan de orde komen. Dit onderdeel is gedurende de afgelopen (corona) periode wat in het slop geraakt. Het is de bedoeling dat dit onderdeel binnenkort weer actief opgepakt gaat worden.

Verder hebben we aandacht gevraagd voor het (bewust) stimuleren van de interactie tussen kinderen tijdens de kring- en spelactiviteiten. Dit is een belangrijk element in het stimuleren van de taalontwikkeling en de sociaal emotionele ontwikkeling van de peuters.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuteropvang Vesterhavet.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de zorgcoördinator en de VE-coach. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager, de pedagogisch medewerkers, de VVE coach en de zorgcoördinator van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peuteropvang Vesterhavet.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Vesterhavet over het geheel genomen als Voldoende. De standaarden Pedagogisch Educatief handelen en Kwaliteitscultuur vinden we zelfs goed.

Context

Peuteropvang Vesterhavet is in maart 2022 verhuisd naar de huidige locatie, als inpassende locatie in de basisschool Vesterhavet. Dit is een bewuste keus geweest met als doel om de kinderen een beter overgang te kunnen bieden tussen de peuteropvang en de kleutergroep van de school.

De peutergroep bestaat uit een gemengde groep van doelgroepkinderen en niet doelgroepkinderen, merendeels afkomstig uit de omliggende wijk. Tijdens de onderzoeksdag was het team (bestaande uit een leidinggevende en twee pedagogisch medewerkers) versterkt met een VE coach en een stagiaire.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 16 mei 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Vervolgtoezicht

Wij zien naar aanleiding van dit onderzoek op dit moment geen aanleiding om afspraken te maken over vervolgtoezicht

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderungen en de resultaten van het onderzoek op peuteropvang Vesterhavet.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			•
OP6 Samenwerking		•	

De standaard *Aanbod (OP1)* waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van de peuteropvang gebruiken een erkende VE-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Tevens maken zij bewuste keuzes in de uitwerking van de thema's, rekening houdend met met de kenmerken van de kinderen en met wat al eerder aangeboden is. Het aanbod is zodanig van opzet en inhoud dat het de kinderen gericht voorbereidt op een goede start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en functioneel in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende ingerichte speelhoeken en bijbehorende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Het aanbod voorziet ook in de mogelijkheid om ouders thuis te laten oefenen met hun kinderen op de diverse ontwikkelingsgebieden. Dit onderdeel is de laatste tijd wat weinig aan bod gekomen, mede als gevolg van alle corona-maatregelen.

De standaard *Zicht op ontwikkeling (OP2)* waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Zij registreren hun observaties op zorgvuldige wijze. Dit gebeurt nu nog handmatig. De bedoeling is dit binnenkort met een digitaal instrument gaat gebeuren, zodat de bevindingen makkelijker verwerkt en met ouders gedeeld kunnen worden. De pedagogisch medewerkers benutten de observatiegegevens om waar nodig extra ondersteuning of uitdaging te bieden aan de kinderen. De pedagogisch medewerkers bespreken de ontwikkeling van de kinderen op vaste momenten in het jaar met ouders. De ouders met wie wij gesproken zijn tevreden over hoe dit verloopt.

Als de peuters (extra) zorg nodig hebben die de pedagogisch medewerkers zelf niet kunnen bieden, dan zorgen de pedagogisch medewerkers voor doorverwijzing naar en aanmelding bij externe zorg. Een voorbeeld hiervan is logopedie. Ook zijn er korte lijnen met de collega's van het plaatselijke medisch orthopedagogisch centrum.

De standaard *Pedagogisch-educatief handelen (OP3)* waarden we als Goed. Dit omdat de pedagogisch medewerkers in houding en aanpak laten blijken dat ze hun vak goed verstaan. Door middel van (doel)gerichte en doordachte activiteiten, aangepast aan het tempo en de belangstelling van de kleuters slagen zij erin hen tot leren te brengen. Dit gebeurt in een stimulerende, warme sfeer.

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de GGD-inspecteur het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn en de kinderen regelmatig positief aangemoedigd en gecompimenteerd worden. Dit zorgt ervoor dat de peuters zich op hun gemak voelen en actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers structureren het programma zo dat de peuters in hun eigen tempo dingen kunnen uitproberen en leren. Dit doen zij met geschikte opdrachten, kringactiviteiten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Waar nodig worden de (doelgroep) peuters extra ondersteund door de VE-coach.

Tijdens de observaties zagen we ook dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat ze de tijd effectief benutten. Ze stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten af op de mogelijkheden en behoeften van de peuters. Ze gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen en gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen.

De pedagogisch medewerkers nodigen de peuters steeds uit tot interactie. Zij stimuleren hen om dingen te vertellen en uit te proberen. Waar zij nog meer aandacht voor kunnen hebben is het bevorderen van de interactie tussen de peuters onderling. Ook dit kan een belangrijke bijdrage leveren aan de taalontwikkeling en zelfstandigheid van de peuters.

De standaard *Samenwerking (OP6)* waarderen we als Voldoende

De leiding van de peuteropvang en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. Er zijn vaste afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. In het geval van Vesterhavet is de peuteropvangplek sinds kort in de gelijknamige basisschool gehuisvest. Er zijn al de nodige stappen gezet om de doorgaande lijn in het aanbod en de zorg, alsmede de warme overdracht vloeiend te laten verlopen op deze locatie. De samenwerking wordt door beide kanten zeer gewaardeerd.

Ook de ouders met wie wij gesproken hebben, zijn tevreden over hoe de samenwerking en informatievoorziening vanuit de peuteropvangplek verloopt. Dit gebeurt onder andere via het ouderportal en informatiebrieven over de thema's die aan bod komen.

De peuteropvang ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De mate van betrokkenheid onder de ouders bij de activiteiten en het beleid van de peuteropvang laat ruimte voor verbetering aldus de leiding en de pedagogisch medewerkers. Zo is er momenteel geen oudercommissie actief. En de ouderactiviteiten zijn door corona op een laag pitje komen te staan. Het lijkt nu het goed moment om dit onderdeel weer nieuw leven in te blazen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie

K

V

G

OR1 Ontwikkelingsresultaten

De standaard *Ontwikkelingsresultaten (OR1)* waarderen we als Voldoende.

Peuteropvang Vesterhavet heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. Op gemeentelijk niveau en het niveau van de houder van de kinderopvangorganisatie zijn doelen opgesteld voor de verwachten leerontwikkeling van de doelgroepeuters gedurende de voorschoolse periode. Aan de hand van de gegevens uit het kindvolgsysteem en peutertoetsen wordt nagegaan of de kinderen daadwerkelijk de beoogde vorderingen op de diverse ontwikkelingsgebieden bereiken. De laatste jaren schommelt het succespercentage rond de 70 procent. Waardoor dit

percentage al dan niet beïnvloed wordt, en welke interventies wellicht nodig zijn om dit percentage verder te doen stijgen is nog een vraag die op beantwoording wacht. Dit geldt zowel op beleidsniveau als op het niveau van de praktijk van de voorschoolse educatie.

De wijze van verantwoording zal overigens opnieuw bekeken moeten worden nu de toetsinstrumenten (peutertoetsen) die hiervoor gebruikt worden in onbruik zijn geraakt. Het is daarnaast goed om scherper op locatieniveau na te gaan of de peuters zich naar verwachting ontwikkelen. Dit door deze verwachtingen mede aan de hand van ontwikkelingsdoelen vanuit het peutervolgsysteem concreet te maken. Zo kan beter nagegaan worden of de peuters zich op de diverse ontwikkelingsgebieden voldoende ontwikkeld hebben om met succes in de basisschool in te stromen. Ook terugkoppelingsgegevens van de basisschool zouden hiervoor benut kunnen worden.

Overigens signaleren ouders en pedagogisch medewerkers zichtbare groei in de ontwikkeling van de peuters op de diverse gebieden op het moment dat zij instromen in groep 1 van de basisschool. Dit blijkt ook op basis van de gegevens vanuit het kleutervolgsysteem.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			●
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

De standaard *Kwaliteitszorg (KA1)* waarderen we als Voldoende.

De houder van de peuteropvang heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorscholen opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt en wil bevorderen. De GGD houdt jaarlijks toezicht op de basiskwaliteit.

De peuteropvangplek heeft duidelijk voor ogen wat zij beoogt met de voorschoolse educatie. De leiding van de opvang evalueert regelmatig via evaluaties en tevredenheidsonderzoeken onder de externe en interne partners of de doelen bereikt worden en welke onderdelen van het beleid en de uitvoering verbetering behoeven. Hierbij betreft zij ook het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers. Ook de resultaten van de voorschoolse periode worden betrokken bij de evaluaties. Deze zouden wel een wat meer prominente plek kunnen krijgen in de effectmeting van het

voorschoolse programma en de daaruit voortvloeiende verbeteractiviteiten.

De peuteropvang kan in de toekomst nog beter gebruik gaan maken van de terugkoppelingsgegevens van de basisschool waar de meeste peuters na afloop van de voorschoolperiode naartoe doorstromen. Dit kan inzicht geven in welke factoren de ontwikkeling van de kinderen tijdens de voorschoolse periode al dan niet positief hebben beïnvloed. En tevens hoe dit doorwerkt in de wijze waarop de kinderen functioneren en zich verder ontwikkelen in de kleuterperiode.

De standaard *Kwaliteitscultuur (KA2)* waarderen we als Goed. Dit omdat uit alles blijkt dat de houder, leiding en pedagogisch medewerkers professioneel en integer hun taak vervullen en ervoor zorgen dat de professionaliteit en deskundigheid van eenieder op peil blijft.

Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities in de praktijk te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie verder te verbeteren. De inzet van de overkoepelend functionerende zorgcoördinator en de op de locaties ingezette VE-coaches, die zowel de kinderen als de leidsters gericht ondersteunen, zijn voorbeelden van de professionele cultuur. Er is sprake van een duidelijke taak- en verantwoordelijkheidsverdeling en een gezamenlijk uitgedragen kwaliteitsbewustzijn.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te versterken.

De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters.

De standaard *Verantwoording en dialoog (KA3)* waarderen we als Voldoende.

De leiding van de peuteropvang verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroeppeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. Ook verantwoordt zij zich over de behaalde resultaten. Op het niveau van de peuteropvanglocatie zelf zien we dat men de ouders probeert mee te nemen in de ontwikkeling van het voorschoolse programma door hen zo goed mogelijk te informeren en te betrekken bij de activiteiten. Men verantwoordt zich via de website en

informeert ouders via nieuwsbrieven. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de peuteropvangplek open staat voor hun wensen en wensen en hun betrokkenheid bij de peuteropvang op prijs stelt. Ook geven zij aan dat ze adequaat en tijdig geïnformeerd worden door de peuteropvangplek over activiteiten en ontwikkelingen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Algemeen:

Het is fijn te lezen dat de medewerkers de VE methode Piramide goed neerzetten en dat de sfeer in de groep warm en uitnodigend is.

Ten aanzien van het volgen van de peuters:

Wij hebben de visie dat kinderen spelend leren zich daarin verder ontwikkelen. Wij nemen de in het rapport vermelde aanbeveling van harte aan. Wij gaan op organisatie en locatie niveau dit verder uitwerken.

Ten aanzien van het betrekken van ouders:

De VE thuis momenten worden vanaf heden weer gehouden. Om zo weer de ouders te betrekken bij activiteiten die gedaan worden op de peuteropvang.

Ten aanzien van het bevorderen van de interactie tussen kinderen:

Op de dag van de onderwijsinspectie waren er 9 kinderen en 3 medewerkers. Dit was een uitzonderlijke situatie. In een normale setting zijn er gemiddeld zo'n 15 of 16 kinderen per dag en is er beduidend meer interactie tussen de kinderen tijdens de verschillende activiteiten.